

เอกสารประกอบการบรรยายครั้ง ๖

วิชายืม คำประกัน จำนอง จำน่า

สมัยที่ ๗๕ ปี ๒๕๖๕

โดย

วิวัฒน์ ว่องวิวัฒน์ไวยะ

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกอง

ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

บางส่วนอ้างอิงจากคำบรรยายเนติฯ ภาคกลางวันของท่าน อ.ปัญญา ถนอมรอด

คำำำ

๑. บททั่วไป (อะไรและเพียงใด)(ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)
๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้คำำำชำระหนี้)(ม.๖๘๖)
๓. สิทธิและโทษของผู้คำำำ (ม.๖๘๗ - ๖๙๖)
๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก)(ม.๖๙๗ - ๗๐๑)

คำำำ

๑.บททัวไป (อะไรและเพียงใด)

๑) คำำำ คือ อะไรและเพียงใด (ม.๖๘๐ –

๖๘๑/๑, ๖๘๓ – ๖๘๔, ๖๘๕/๑)

๒) ผู้รับเรื่อน,ผู้คำำำ หลายคน (ม.๖๘๒)

๓) ถูกหนึ้รับผิดส่วนที่เหถือ (ม.๖๘๕)

คำำ

๑.บททั่วไป (อะไรและเพียงใด)

๑) คำำ คือ อะไรและเพียงใด (ม.๖๘๐ – ๖๘๑/๑, ๖๘๓ – ๖๘๔, ๖๘๕/๑)

๒) ผู้รับเรียน,ผู้คำำ หลายคน (ม.๖๘๒)

(๑) ผู้รับเรียน คือ ประกันผู้คำำ อีกชั้นหนึ่ง

- นำเรื่องคำำ มาใช้

- ต้องทำกับ จน.

- ถ้าทำกับผู้คำำ ไม่ใช่ (ฎ.๒๔๓/๒๒)

(๒) ผู้คำำ หลายคน (ม.๖๘๒ ๖.๒)

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบที่เหลือ (ม.๖๘๕)

(๒) ผู้ค้าฯ หลายคน (ม.๖๘๒ ว.๒)

- ผู้ค้าประกันหลายคนแม้ได้เข้าทำสัญญาค้าประกันร่วมกัน

โดยทำสัญญาคนละฉบับและต่างวันกัน แต่เป็นการค้าประกัน

หนี้รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ม.๖๘๒ ว.๒

เฉพาะผู้ค้าประกันด้วยกันต้องร่วมกันรับผิดชอบเจ้าหนี้อย่าง

ลูกหนี้รวม (ฎ.๒๓๓๐/๓๘, ๒๒๔๓/๓๖) ไม่ใช่ต่างคนต่าง

รับผิดชอบและต้องนำ ม.๒๕๑ ถึง ๒๕๖ มาบังคับ

ขณ.

คำ ฐ	1	2
๑ ด้าน	คำฯ	คำฯ
	๑ ด้าน	๑ ด้าน

ม.๖๘๒ ๖.๒

ฎ.๑๖๒๘/๖๔ จำเลยทั้งสามต่างฝ่าย
ต่างยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันใน
หนี้กู้ยืมของผู้ตายที่มีต่อโจทก์
จำเลยทั้งสามจึงมีความรับผิดชอบอย่าง
ลูกหนี้ร่วมกัน แม้ถึงว่าจะมิได้เข้ารับ
ค้ำประกันร่วมกันตาม ม.๖๘๒ ว.๒

เนติ ๗๐

คำ

แดง กู้	เขียว	ขาว
๒ ด้าน	คำๆ	คำๆ
	๑ ด้าน	๑ ด้าน

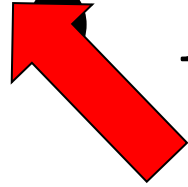
ม.๖๘๒ ๖.๒

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ข้อ ๕ ธงคำตอบ... นายเขียวและนายขาวเป็น
ผู้ค้ำประกันการชำระหนี้กู้ยืมเงิน แม้ได้เข้าทำสัญญาค้ำประกันร่วมกัน โดยทำ
สัญญาคณะฉบับและต่างวันกัน (นายแดงทำหนังสือสัญญากู้ยืมเงินนายดำ
๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายขาวทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันต่อมา
นายเขียวทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท) แต่เป็นการค้ำประกันหนี้
รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ.มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง นายเขียวและ
นายขาวจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบนายดำอย่างลูกหนี้ร่วมในวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐
บาท (ฎ.๒๓๓๐/๒๕๓๘) ไม่ใช่ต่างคนต่างรับผิดชอบคนละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท...

จน

1 ใช้หนี้แทน ๑ ด้าน

คำ ฎ	1	2
๑ ด้าน	คำฯ	คำฯ
	๑ ด้าน	๑ ด้าน

(๒) ผู้ค้าฯ หลายคน (ม.๖๘๒ ว.๒)

- ถ้าผู้ค้าประกันคนหนึ่งยอมชำระหนี้แก่เจ้าหนี้

ย่อมรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ได้เสียเอาแก่

ผู้ค้าประกันอื่นได้ตามส่วนเท่าๆ กันตามมาตรา

๒๒๕ (๓) และ ๒๕๖ พร้อมดอกเบี้ยตามมาตรา

๒๒๔ วรรคหนึ่ง (ฉ.๓๑๒๕/๒๕๓๘)

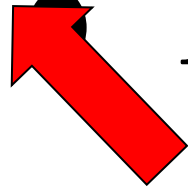
ฎ.๓๐๒๘/๖๒ โจทก์และจำเลยที่ ๒ ต่างเป็นผู้คำประกันจำเลยที่ ๑ ต่อ
ธนาคาร ก. จึงเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้คำประกัน
จำเลยที่ ๑ ในหนี้รายเดียวกัน โจทก์กับจำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบ
ธนาคาร ก. อย่างลูกหนี้ร่วมกันตามมาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อโจทก์
เข้าใช้หนี้แก่ธนาคาร ก. แทนจำเลยที่ ๑ แล้ว โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิของ
ธนาคาร ก. ไปเบียดเอาแก่จำเลยที่ ๒ ได้ตามส่วนเท่า ๆ กันตามมาตรา
๒๒๕ (๓) และมาตรา ๒๕๖ (ฎ.๑๒๑๖๘/๕๓)

ฎ.๕๐๓๕/๔๘ โจทก์กับจำเลยที่ ๒ และ ๓ ต่างเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ของ
จำเลยที่ ๑ ต่อบรรษัทฯ อ. แม้วงเงินค้ำประกันจะไม่เท่ากัน โจทก์กับ
จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ก็ต้องรับผิดชอบต่อบรรษัทฯ อ. อย่างลูกหนี้ร่วมตาม
ม.๖๘๒ ว.๒ เมื่อโจทก์ชำระหนี้แก่บรรษัทฯ อ. แทนจำเลยที่ ๑ ไปแล้ว
๔,๘๓๘,๕๖๓.๔๐ บาท โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิของบรรษัทฯ อ. ได้เบี้ย
เอาแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้ตามส่วนเท่าๆ กัน ตาม ม. ๒๒๕(๓) และ
ม.๒๕๖ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องรับผิดชอบโจทก์คนละ ๑,๖๑๒,๘๕๕.๘๐
บาท พร้อมดอกเบี้ย นับแต่วันที่โจทก์จ่ายเงินให้แก่บรรษัทฯ อ.
จนกว่าจะชำระเสร็จ (ฎ.๓๕๘/๐๘)

จน

1 ใช้หนี้แทน ๑ ด้าน

คำ	กฐิ	1	2
๑ ด้าน	คำฯ	คำฯ	
	๑ ด้าน	๑ ด้าน	

ได้เบี้ยตาม

ได้เบี้ยตาม

ม.๖๕๓

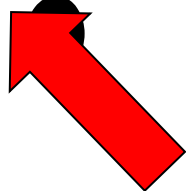
ม.๒๒๕(๓), ๒๕๖

ฉ.๔๕๗๔/๓๖

จน

โจทก์ ใช้หนี้แทน ๑ ด้าน

น. ฎ	โจทก์	จำเลย
๑ ด้าน	ค้ำฯ	ค้ำฯ
	๑ ด้าน	๑ ด้าน

ต่อมา ทำ ส.ญ.ฎ

ระหว่างกัน ๑ ด้าน

หากมีการแปลงหนี้ใหม่ในกรณีต่อไปนี้จะมีผลให้หนี้ตามสิทธิไล่เบี่ยระงับไป

ฎ.๔๕๗๔/๓๖ โจทก์และจำเลยเป็นผู้ค้ำประกัน น. ในหนี้รายเดียวกัน จึงเป็น
ลูกหนี้ร่วมกันตาม ม.๖๘๒ ว.๒ เมื่อโจทก์ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้แล้วย่อมรับช่วงสิทธิ
ของเจ้าหนี้ไล่เบี่ยเอาแก่จำเลยได้ทั้งหนึ่งตาม ม.๒๒๕(๓) และ ๒๕๖ และยังมีสิทธิที่
จะไล่เบี่ยเอาแก่ น. เพื่อให้ชำระหนี้ทั้งหมดได้ตาม ม.๖๕๓ ว.๑ อีกด้วย เมื่อปรากฏ
ต่อมาว่าโจทก์ตกลงกับ น. ทำหนังสือสัญญากู้เงินมีข้อความว่า น.เป็นหนี้เงินกู้โจทก์
๔๐,๗๐๐บาท ถือได้ว่ามีหนี้ใหม่เกิดขึ้นตามสัญญากู้เงิน เป็นการแปลงหนี้ใหม่มีผลให้
หนี้ตามสิทธิไล่เบี่ยแก่ น.ระงับไป และความรับผิดชอบของจำเลยในฐานะผู้ค้ำประกันหนี้
เดิมของ น.และในฐานะลูกหนี้ร่วมกับโจทก์ย่อมระงับไปด้วย สิ้นสิทธิไล่เบี่ย(เนติ๕๕)

จน

โจทก์ ใช้หนี้แทน ๑ ด้าน

จำเลยที่ ๑

กู้ ๑ ด้าน

โจทก์

ค้าฯ

๑ ด้าน

จำเลยที่ ๒

จำนองที่ดิน

๑ ด้าน

 (๒) ผู้ค้าฯ หลายคน (ม.๖๘๒ ว.๒)

- ในกรณีของผู้จำหน่ายหนึ่งของคนอื่น

ไม่มีบทบัญญัติให้นำ ม.๖๘๒ ว.๒

ในลักษณะคำประกันมาใช้บังคับ

- ผู้ค้าฯ จะรับช่วงสิทธิเข้าหนึ่งบังคับ

ทรัพย์สินจำหน่ายที่ไม่ใช่ของลูกหนึ่งชั้นต้น

ไม่ได้ (ฎ.๑๓๓๓๓/๕๖)

ฎ.๑๓๓๓๗/๕๖ การที่จำเลยที่ ๒ จำนองที่ดินของตนเพื่อประกันหนี้เงินกู้ที่
จำเลยที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ธนาคาร ก. เจ้าหนี้ เป็นการให้สัญญาต่อเจ้าหนี้ของ
จำเลยที่ ๑ ว่า หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ก็ให้ธนาคารเจ้าหนี้ของจำเลยที่ ๑
บังคับจำนองเอาที่ดินของจำเลยที่ ๒ ได้ ต่างกับการค้ำประกันซึ่งโจทก์ผู้ค้ำ
ประกันสัญญาว่า ถ้าจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ โจทก์จะชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ของจำเลย
ที่ ๑ โดยยอมรับผิดเป็นลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ ในกรณีของจำเลยที่ ๒
ต้องบังคับตามลักษณะจำนองซึ่งไม่มีบทบัญญัติให้นำ ม.๖๘๒ ว.๒ ในลักษณะ
ค้ำประกันมาใช้บังคับกับจำเลยที่ ๒ ให้ต้องรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับโจทก์ซึ่ง
เป็นผู้ค้ำประกัน อีกทั้งไม่ใช่กรณีผู้ค้ำประกันหลายคนยอมตนเข้าค้ำประกันหนี้
รายเดียวกันอันจะต้องรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกันตาม ม.๖๘๒ ว.๒ อันจะทำให้
โจทก์รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้บังคับจำนองกับที่ดินของจำเลยที่ ๒ ได้
(สรุป โจทก์จะรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้มาบังคับจำนองที่ดินของจำเลยที่ ๒ ไม่ได้)

เนติ ๗๐

คำ

ขาวใช้หนี้ให้ดำไป ๖ แสน

แล้ว ดำทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง กู้
๒ ล้าน

ขาว
กู้
คำฯ
๑ ล้าน

เขียว
กู้
คำฯ
๑ ล้าน

(๒) ผู้ค้าฯ หลายคน (ม.๖๘๒ ว.๒)

- การที่เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้ผู้ค้าประกันคนหนึ่งเป็นการปลดหนี้ตามสัญญาผู้ค้าประกัน ผู้ค้าประกันคนอื่น

ไม่หลุดพ้นยังต้องรับผิดชอบ

(กรณีนี้หมายถึงการที่เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้ผู้ค้าประกันคนหนึ่งเป็นการปลดหนี้ตามสัญญาผู้ค้าประกัน ไม่ใช่เรื่องการปลดหนี้ในหนี้ประธานซึ่งจะส่งผลต่างกัน หากเป็นการปลดหนี้ในหนี้ประธานจนหนี้ประธานระงับ จะทำให้ผู้ค้าประกันทุกคนเป็นอันหลุดพ้นไม่ต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ตามมาตรา ๖๘๘)

ฎ.๓๑๕/๖๑ เมื่อได้ความว่า ทั้งจำเลยที่ ๒ และ บ. ต่างทำสัญญาค้ำประกันหนี้
รายเดียวกันย่อมต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ตามมาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อ
บทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันมิได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันที่มีได้
ค้ำประกันร่วมกัน แต่ต้องรับผิดชอบร่วมกันดังกล่าวไว้จึงต้องใช้หลักทั่วไป ตาม
มาตรา ๒๒๙, ๒๔๓ และ ๒๔๖ แม้โจทก์จะยอมรับการชำระหนี้และปลดหนี้ให้
บ. คงเป็นประโยชน์แก่โจทก์เพียงเท่านั้นของ บ. ชำระให้โจทก์และที่ปลดไป
ซึ่งทำให้โจทก์ไม่อาจใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาจากจำเลยที่ ๒ ในส่วนที่ปลดไปได้เท่านั้น
หาทำให้จำเลยที่ ๒ หลุดพ้นจากความรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่เหลือไม่(ฎ.๓๕๖๘/๖๒)

ฎ.๑๒๓๘๔/๕๘ การที่ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษาซึ่งเป็น
ผู้ค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้ชั้นต้นร่วมกับจำเลยในคดีนี้
ชำระหนี้บางส่วนให้แก่เจ้าหนี้และเจ้าหนี้มีหนังสือปลด
ภาระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษารายนั้นแล้วก็ตาม
หนังสือดังกล่าวเป็นเพียงการแสดงเจตนาของเจ้าหนี้ว่า
ไม่ประสงค์ที่จะเรียกให้ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษารายนั้น
ชำระหนี้ตามคำพิพากษาแก่เจ้าหนี้จนสิ้นเชิง ตาม ม.๒๕๑
เท่านั้น ไม่มีผลทำให้จำเลยในคดีนี้ซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วมตาม
คำพิพากษาหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่เหลือภายหลัง
หักชำระหนี้แต่อย่างใดเพราะหนี้ตามคำพิพากษายังมิได้ชำระ
โดยสิ้นเชิง จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระหนี้ส่วนที่เหลือแก่เจ้าหนี้
(เนติ ๗๐) (ฎ.๓๖๓/๑๑, ๓๑๕/๖๑, ๒๕๕๓/๖๒, ๓๕๖๘/๖๒)

เนติ ๗๐

คำ

ขาวใช้หนี้ให้ดำไป ๖ แสน

แล้ว ดำทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง กู้
๒ ล้าน

ขาว	เขียว
กู้	กู้
๑ ล้าน	๑ ล้าน

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ข้อ ๕ ธงคำตอบ... นายเขียวและนายขาวเป็นผู้ค้ำประกัน
การชำระหนี้กู้ยืมเงิน แม้ได้เข้าทำสัญญาค้ำประกันร่วมกัน โดยทำสัญญาคณะฉบับและ
ต่างวันกัน แต่เป็นการค้ำประกันหนี้รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ.มาตรา ๖๘๒
วรรคสอง นายเขียวและนายขาวจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบนายดำอย่างลูกหนี้ร่วมในวงเงิน
๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ฎ.๒๓๓๐/๒๕๓๘) ไม่ใช่ต่างคนต่างรับผิดชอบคนละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็น
เงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท การที่นายขาวชำระหนี้ให้แก่นายดำ ๖๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนายดำทำหนังสือ
ปลดหนี้ให้นายขาว แสดงว่านายดำไม่ประสงค์จะให้นายขาวชำระหนี้จนสิ้นเชิงตามมาตรา ๒๕๑
เท่านั้น นายเขียวยังต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เหลือ (ฎ.๑๒๓๘๔/๒๕๕๘) นายดำจึงมีสิทธิเรียกร้อง
ให้นายเขียวชำระหนี้อีก ๔๐๐,๐๐๐ บาท...

เนติ ๗๐

คำ

ขาวใช้หนี้ให้ดำไป ๖ แสน

แล้ว ดำทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง กู้
๒ ล้าน

ขาว	เขียว
กู้	กู้
๑ ล้าน	๑ ล้าน

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบที่เหลือ (ม.๖๘๕)

- ถ้าเจ้าหนี้อยู่กับผู้ค้ำประกันแล้ว ได้ไม่ครบรวมทั้ง
ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน และอุปกรณ์ด้วย
ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบในส่วนที่เหลือ (ผู้ค้ำฯ ชำระ
บางส่วน เจ้าหนี้ปลดหนี้ผู้ค้ำฯ ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ
ที่เหลือ(พช.๔๕)(เนติ๕๘))(ฎ.๘๕๓/๔๐
เนติ ๗๐, ๓๑๕/๖๑)

- เว้นแต่ลูกหนี้มีเหตุอื่นยกขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ในการ
ปฏิเสธไม่ชำระหนี้ เช่น หนี้เงินกู้ที่เหลือระงับแล้ว
หรือไม่มีหลักฐานการฟ้องร้องหรือขาดอายุความ ฯ

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบที่เหลือ (ม.๖๘๕)

ฎ.๓๑๕/๖๑ การที่โจทก์ยอมรับชำระหนี้บางส่วนจากผู้ค้ำประกัน
เมื่อยังมีหนี้ส่วนที่เหลือ จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ชั้นต้นคงต้องรับผิดชอบ
เจ้าหนี้อีกจนครบจำนวนตามมาตรา ๖๘๕

ฎ.๘๕๓/๔๐ เหตุหลุดพ้นจากหนี้ที่ค้ำประกันของผู้ค้ำประกันจะ
เป็นผลให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้นหลุดพ้นไปด้วยนั้น ย่อม
เป็นไปตามมาตรา ๖๘๕ คือจะหลุดพ้นเฉพาะในส่วนที่ผู้ค้ำประกัน
ได้ชำระหนี้ ในส่วนหนี้ที่ยังเหลือนั้น จำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้น
ยังคงต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ (เนติ ๕๕, ๗๐)

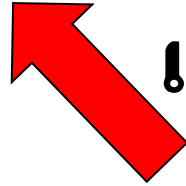

เนติ ๗๐

คำ

ขาวใช้หนี้ให้ดำไป ๖ แสน

แล้ว ดำทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง กู้
๒ ด้าน

ขาว	เขียว
กู้	กู้
๑ ด้าน	๑ ด้าน

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๐ ข้อ ๕ ธงคำตอบ
นายแดงเป็นลูกหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท การที่มีผู้อื่นมาค้ำประกันการชำระหนี้ดังกล่าว ทำให้ความรับผิดชอบของนายแดงเปลี่ยนแปลงไปไม่ ดังนั้น เมื่อนายขาวผู้ค้ำประกันคนหนึ่งชำระหนี้แก่นายดำ (ผู้ให้กู้) ๖๐๐,๐๐๐ บาท นายแดงยังต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เหลือ ตามมาตรา ๖๘๕ (ฉ.๘๕๓/๒๕๔๐) การที่นายดำปลดหนี้ให้นายขาวเป็นการปลดหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน ไม่มีผลไปถึงหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นหนี้ประธาน นายดำจึงมีสิทธิเรียกร้องให้นายแดงชำระหนี้อีก ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท...ทั้งนี้นายดำมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากนายแดงและนายเขียวรวมแล้วไม่เกิน ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท

คำำำ

๑. บททั่วไป (อะไรและเพียงใด)(ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)
๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้คำำำชำระหนี้)(ม.๖๘๖)
๓. สิทธิและโทษของ ผู้คำำำ (ม.๖๘๗ – ๖๙๖)
๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก)(ม.๖๙๗ – ๗๐๑)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

- มาตรา ๖๘๖ (เดิม) เมื่อลูกหนี้ผิดนัด เจ้าหนี้ฟ้องผู้ค้ำประกันได้โดยไม่ต้องบอกกล่าว (เนติ ๕๗, ๖๗) (ฎ.๕๔๕๗/๖๒.๑๐๑๒/๖๓) แต่ปัจจุบันใช้แนวตามกฎหมายเดิมไม่ได้ anymore ปัจจุบันหากลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ ต้องบังคับตามมาตรา ๖๘๖ (ใหม่) และที่จะกล่าวต่อไปจะหมายถึงมาตรา ๖๘๖ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่นี้

คำฯ

พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๓

มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น"

มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า "ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้"

แม่สัญญาคำประกันทำงานก่อนวันที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ.
(ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ แต่ตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ.
ดังกล่าว เมื่อลูกหนี้ยื่นต้นผิดนัดชำระหนี้อันเป็นเวลาภายหลังจากที่
พ.ร.บ. ดังกล่าว ใช้บังคับแล้ว กรณีจึงต้องด้วย ม.๖๘๖ ที่แก้ไขใหม่
(ฉ.๒๕๔๐/๖๓)

คำฯ

สำหรับวันเริ่มต้นที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๙

มีผลใช้บังคับนั้น มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ๒ กลุ่ม

กลุ่มแรก ให้มีผลใช้บังคับวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ (ฎ.๔๕๐๔/๒๕๖๒)

กลุ่มที่สอง ให้มีผลใช้บังคับวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ (ฎ.๗๒๒๘/๒๕๖๒)

ซึ่งคงต้องรอแนวคำวินิจฉัยที่ชัดเจนต่อไป

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

- เมื่อลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าว

ไปยังผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๖ วรรค ๑ และ

จะฟ้องผู้ค้ำประกันก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะ

ไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ (เจ้าหนี้บอกกล่าวผู้ค้ำประกัน

ทางโทรศัพท์ ไม่มีอำนาจฟ้อง (เนติ ๖๘)) และปัญหา

นี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบ

เรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลมีอำนาจ

ยกขึ้นวินิจฉัยได้

- ผิดนัดเป็นไปตาม

(๑) ม.๒๐๔ วรรค ๑ (๒) ม.๒๐๔ วรรค ๒ (๓) ม.๒๐๖

ฎ.๒๑๔๑๓/๕๖ โจทก์กับบริษัท ค. ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดย
ค. ผูกพันยอมรับผิดต่อโจทก์ในฐานะผู้ค้ำประกันและตามสัญญาจำนองที่
มีอยู่เดิม ต่อมา ค. ถึงแก่ความตาย ไม่ปรากฏว่าบริษัท ค. ตกเป็นผู้ผิดนัด
โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ไม่มีสิทธิเรียกให้กองมรดกของ ค. และจำเลยทั้งสาม
ในฐานะทายาทโดยธรรมของ ค. ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันและผู้จำนองประกัน
หนี้ของบริษัทดังกล่าวชำระหนี้แก่โจทก์ตาม ม.๖๘๖ กรณียังไม่ถือว่าโจทก์
ถูกโต้แย้งสิทธิ โจทก์จึงไม่สามารถใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. ม.๕๕ ใน
การฟ้องบังคับให้กองมรดกของ ค. รวมทั้งจำเลยทั้งสามซึ่งเป็นทายาท
โดยธรรมของ ค. ให้รับผิดต่อโจทก์ในมูลหนี้ดังกล่าวได้

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดไม่ปรากฏว่าเจ้าหนี้มีหนังสือ
บอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน ไม่มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกัน

ฎ.๓๗๘๔/๖๒ ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดไม่ปรากฏว่า
โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ตาม
ม.๖๘๖ ว.๑ ที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิและให้ความ
เป็นธรรมแก่ผู้ค้ำฯ ซึ่งมีใช้ลูกหนี้ชั้นต้น ดังนี้ ไม่ว่ากรณีจะเป็น
ประการใด โจทก์ย่อมจะเรียกให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ
ชำระหนี้ก่อนมีหนังสือบอกกล่าวไปถึงจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มิได้
โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ตาม
บทกฎหมายดังกล่าว (ฎ.๓๘๓๕/๖๒, ๒๐๓/๖๔)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๖๘ ข้อ ๕ ธงคำตอบ... สำหรับความรับผิดชอบ
นายตรีผู้ค้ำประกัน เมื่อหนี้เงินกู้มีกำหนดชำระตามวันแห่งปฏิทินคือ วันที่ ๓๑
มีนาคม ๒๕๕๘ นายเอกถูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดจึงตกเป็นผู้ผิดนัดตั้งแต่
วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘...สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันให้เป็นไป
ตามมาตรา ๖๘๖ ที่แก้ไขใหม่ คือ เจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน
ให้ชำระหนี้และจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนหนังสือนั้นไปถึงผู้ค้ำประกัน
ไม่ได้ นายโทเพียงแต่โทรศัพท์ทวงให้นายตรีชำระหนี้ยังไม่ได้มีหนังสือบอกกล่าว
ไปถึงนายตรี จึงยังไม่มีสิทธิฟ้องนายตรี ดังนั้น นายตรีไม่ต้องรับผิดชอบต่อนายโท
ตามฟ้อง (หากเป็นกรณีนี้ที่ไม่ได้กำหนดเวลาชำระหนี้จะต้องเตือนก่อนถูกหนี้
จึงจะผิดนัดตามมาตรา ๒๐๔ วรรคหนึ่ง)

เจ้าหน้าที่มีหนังสือบอกกล่าวผู้คำประกันก่อนวันที่ถูกหนีผิดนัด
ถือไม่ได้ว่าเป็นหนังสือบอกกล่าวตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง
ฎ.๒๒๓๕/๖๒ เมื่อปรากฏว่าโจทก์มีเพียงหนังสือบอกกล่าว
ทวงถามไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้คำประกันอันเป็นระยะ
เวลาก่อนที่จำเลยที่ ๑ ถูกหนีจะตกเป็นผู้ผิดนัดโดยไม่ปรากฏ
ว่าโจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลยที่ ๒ และ
ที่ ๓ ผู้คำประกันอีกภายหลังที่จำเลยที่ ๑ ถูกหนีตกเป็นผู้ผิดนัด
แล้ว อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายใน
มาตราดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓

(ฎ.๔๕๕๔/๒๕๖๒)

ฎ.๔๖๐๓/๖๒ โจทก์ไม่ได้บอกเลิก ส.ญ.กู้หรือเรียกให้ชำระหนี้
ทั้งหมดทันที กลับรับชำระหนี้ไว้โดยไม่อิดเอื้อนตลอดมา แสดง
ว่าคู่ ส.ญ.ไม่ถือเอากำหนดเวลาชำระหนี้และเงื่อนไขจำนวนเงิน
ที่ชำระแต่ละงวดตาม ส.ญ.เป็นสาระสำคัญ จำเลยที่ ๑ จะตกเป็น
ผู้ผิดนัดต่อเมื่อโจทก์ได้ให้คำเตือนแล้วตาม ม.๒๐๔ วรรคหนึ่ง
เมื่อโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ภายใน ๗ วัน
นับแต่วันรับหนังสือ จำเลยที่ ๑ ได้รับหนังสือแล้วไม่ชำระภายใน
กำหนดจึงตกเป็นผู้ผิดนัด ซึ่งเป็นการผิดนัดภายหลังวันที่พ.ร.บ.
แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับ
แต่ปรากฏว่าโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำฯ
ชำระหนี้ซึ่งเป็นหนังสือบอกกล่าวก่อนวันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด
จึงถือไม่ได้ว่าเป็นหนังสือบอกกล่าวตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง
การที่โจทก์ไม่มีหนังสือบอกกล่าวตามบทบัญญัติดังกล่าว
โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ (พช.๖๓)(๒๒๓๕/๖๒)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

- ภายหลังลูกหนี้ผิดนัด แม้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด ก็อาจฟ้องผู้ค้ำประกัน ส่วนผู้ค้ำประกันจะต้อง รับผิดชอบเพียงใดเป็นไปตาม ม.๖๘๖ ว.๒

ฎ.๖๘๓๗/๖๒ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าว
ไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้าฯ เกิน ๖๐ วันนับแต่
จำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) ผิดนัดตาม ม.๖๘๖ ว.๑
ก็ตาม แต่เมื่อได้มีการบอกกล่าวจำเลยที่ ๒
ผู้ค้าฯ ก่อนฟ้องโดยชอบแล้ว โจทก์จึงมี
อำนาจฟ้อง

ฎ.๕๗๘๘/๖๒ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้)
ผิดนัดชำระหนี้ภายหลังที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับ
ที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับแล้ว และโจทก์มีหนังสือบอกกล่าว
และบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยที่ ๒ (ผู้ค้ำประกัน) แล้ว โจทก์จึง
มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ แม้จะเป็นการบอกกล่าวล่วงหน้ากำหนด
๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด

การมีหนังสือไปยังผู้กำกับประกันอันมีข้อความให้เข้าใจ
ได้ว่า ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว ก็พอถือได้ว่าเจ้าหนี้ได้
ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่งแล้ว

ฎ.๓๑๕๖/๖๒ มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง คงระบุเงื่อนไข
แต่เพียงว่าให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำฯ
โดยมิได้มีกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ ว่า หนังสือบอกกล่าว
ดังกล่าวจะต้องมีข้อความอย่างไรบ้าง ดังนั้น การที่โจทก์
มีหนังสือไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำฯ อันมีข้อความให้เข้าใจ
ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว ก็พอถือได้ว่าโจทก์
ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตราดังกล่าวแล้ว

(ฎ.๔๕๕๘/๖๒)

ฎ.๓๘๔๗/๖๒ เจตนารมณ์ ม.๖๘๖ ว.๑

ต้องการให้ผู้ค้าฯ ทราบถึงข้อเท็จจริงว่า
ลูกหนี้ผิดนัดแล้ว เพื่อจะได้ใช้สิทธิเข้า
ชำระหนี้แทนเพื่อลดภาระหนี้ การตีความ
ข้อความในหนังสือบอกกล่าวจึงไม่จำเป็นต้อง
ยึดถือรูปแบบที่เคร่งครัด

ฎ.๔๕๕๘/๖๒ หนังสือมีเนื้อความโดยสรุปว่าจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็น
ลูกหนี้ชั้นต้นมียอดหนี้จำนวนเงินที่ค้างชำระจนโจทก์ได้บอกเลิก
สัญญาและติดตามรจนนตกลับคืนและได้นำออกขายทอดตลาด
แจ้งยอดให้จำเลยที่ ๒ ชำระหนี้ส่วนที่โจทก์ขาดทุนอยู่ เช่นนี้
ถือได้วก่อนฟ้อง โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลย
ที่ ๒ ผู้คำประกันแล้ว โจทก์ยอมมีอำนาจฟ้องให้จำเลยที่ ๒
ผู้คำประกันรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อได้

ฎ.๒๒๐/๖๒ ส.ญ.คำประกันระบุว่า “บรรดาหนังสือ จดหมาย คำบอกกล่าวใดๆ ของ
เจ้าของที่ส่งไปยังที่อยู่ของข้าพเจ้าตามสัญญานี้โดยส่งเองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
หรือไม่ลงทะเบียนไม่ว่าจะถึงตัวหรือไม่ถึงตัวและไม่ว่าจะมีผู้ได้รับหรือไม่มีผู้โดยยอมรับไว้
หรือไม่ยอมรับภายในกำหนดที่ไปรษณีย์แจ้งให้มารับ ... ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันให้ถือว่า
หนังสือ จดหมาย หรือคำบอกกล่าวใดๆ นั้น ได้ส่งให้ข้าพเจ้าโดยชอบแล้ว” เมื่อโจทก์ได้
ส่งหนังสือขอให้ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเข้าชื่อไปตามที่อยู่ของจำเลยที่ ๒ ตามที่แจ้ง
ไว้ในสัญญาคำฯ แม้ทางไปรษณีย์จะคืนหนังสือที่ส่งไปให้จำเลยที่ ๒ เนื่องจากจำเลยที่ ๒
ไม่มารับภายในกำหนดก็ตาม ก็ถือว่าจำเลยที่ ๒ ได้รับหนังสือบอกกล่าวโดยชอบแล้ว

(ฎ.๕๕๕/๖๔)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

กรณีที่เจ้าหนี้มิได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตาม ว.๑ ตาม ม.๖๘๖ ว.๒ หมายถึง เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวผู้ค้ำประกันแล้ว แต่มีหนังสือบอกกล่าวเกินกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด ผลคือ ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบและ

ค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วันดังกล่าว (แต่ถ้าเป็นกรณีไม่ได้บอกกล่าวเลยหรือบอกกล่าวด้วยวาจา จะไม่มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๖ ว.๑

ฎ.๔๖๐๔/๖๒ เมื่อจำเลยที่ ๑ ผู้ถูกผิดนัด (ภายหลัง ก.ม.แก้ไขมีผล
ใช้บังคับ) โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้คำฯ
ชำระหนี้แล้ว แต่โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวเกินกำหนด ๖๐ วัน
นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด ซึ่งมีผลทำให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้คำฯ
หลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยเฉพาะเท่าที่เกิดขึ้นภายหลัง
พ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่เวลาที่ลูกหนี้ผิดนัดตาม ม.๖๘๖ ว.๒
โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้คำฯ ให้ชำระหนี้ได้
(เนติ ๗๔) (ฎ.๓๒๖๓/๖๒)

ฎ.๒๒๕๑/๖๓ จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าว
ให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ (ผู้ค้ำประกัน) ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเมื่อพ้น
กำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำประกัน
จึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้น
ภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน ตาม ม.๖๘๖ ว.๒ หนี้ค่าขาดประโยชน์
ถือเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นจาก
ความรับผิดเฉพาะที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่
จำเลยที่ ๑ ผิดนัด (ฎ.๕๒๖/๖๓, ๒๓๓๑/๖๔)

ฎ.๕๓๘๕/๖๒ เมื่อจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) ผิดนัด (ภายหลัง ก.ม.แก้ไขมีผลใช้บังคับ) ส่วนหนังสือบอกกล่าวลงวันที่ ๑๑ พ.ย. ๕๘ ที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ (ผู้ค้าฯ) ได้รับเมื่อวันที่ ๒๘ ม.ค.๕๙ เป็นการบอกกล่าวเกินกำหนด ๖๐ วัน จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงหลุดพ้นความรับผิดชอบแต่ดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้บรรดาที่เกิดขึ้นหลังจากพ้นกำหนดดังกล่าว แต่หน้าที่ในการส่งมอบรถยนต์ที่เข้าซื้อคืนโจทก์กรณีที่สัญญาเช่าซื้อเลิกกันนั้น เป็นหนี้ประธาน หาใช่ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็น อุปกรณ์แห่งหนี้ ตาม ม. ๖๘๖ ว.๒ แต่อย่างใดไม่ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องรับผิดชอบ ส่งมอบรถยนต์ที่เข้าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทนแก่โจทก์ด้วย (ฎ.๕๕๖/๖๓, ๑๐๓๒/๖๓, ๑๑๑๖/๖๓, ๘๘๑๘/๖๓)

ฎ.๒๘๖๘/๖๓ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ (ผู้ค้ำประกัน) เกินกว่า ๖๐ วัน นับแต่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ จึงหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ และค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน ตาม ม.๖๘๖ ว.๒ เมื่อค่าขาดราคาและค่าติดตามรถแทรกเตอร์คันเป็นค่าเสียหายที่เกิดจากการขาย รถยนต์ที่เช่าซื้อ ซึ่งพ้นกำหนด ๖๐ วันแล้ว จำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันจึงไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ค่าขาดประโยชน์ถือเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ จำเลยที่ ๒ จึงหลุดพ้นจากความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลา ๖๐ วัน ดังนั้น หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ จำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบค่าขาดประโยชน์อันเป็นค่าเสียหายนับแต่วันผิดนัดแต่ไม่เกิน ๖๐ วัน

ฎ.๗๕๒๗/๖๒ หนี้ค่าขาดราคารถยนต์เป็นค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อเมื่อมีการนำรถ ที่เช่าซื้อออกขายทอดตลาดแล้วได้เงินไม่คุ้มราคาตามสัญญา หนี้ค่าเสียหาย ที่มีอยู่ในเวลาผิดนัดของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นค่าสินไหมทดแทนและค่าภาระติดพัน อันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ของสัญญาเช่าซื้อ (ฎ.๑๕๓๘/๖๓, ๒๔๓/๖๔)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

ม.๖๘๖ ว.๓ ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบเงินและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิคนัดชำระหนี้ได้ เช่น กรณีลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้เป็นงวด ลูกหนี้ผิคนัด ผู้ค้ำประกันยังมีสิทธิผ่อนชำระหนี้ตามงวดก่อนการผิคนัดชำระหนี้ได้ และถ้าเจ้าหนี้ไม่รับชำระผู้ค้ำประกันหลุดพ้นตาม ม.๗๐๑ ว.๒

ม.๖๘๖ ว.๔ ในระหว่างที่ผู้ค้ำประกันใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการชำระหนี้ตาม ว.๓ เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิคนัดในระหว่างนั้นมีได้

ม.๖๘๖ ว.๕ การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันตามมาตรานี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๕๓

ม.๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับ
การค้ำประกันที่แตกต่างไปจาก
ม.๖๘๑ ว.๑ ว.๒ และ ว.๓ ม.๖๘๖
ม.๖๘๔ ม.๖๘๘ และ ม.๖๘๙ เป็นโมฆะ
เช่น ข้อตกลงให้ฟ้องผู้ค้ำประกันได้
โดยไม่ต้องบอกกล่าวผู้ค้ำประกัน
ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ (ม.๖๘๕/๑)